

Et stygt forlis ved Sør-Jæren.

Skonneri „Isfuglen“ av Bergen knuses ved Varhaugstranden.

En 16 aar gammel gut omkom.

Det var forholdsvis rolig vær paa Jærkysten igaarnat, men havet var i opprør etter de foregaaende dages storm. Paa sjøgaardene i Varhaug gikk man til ro paa vanlig tid og ventet ikke, at noget usedvanlig skulde ske paa sjøen i denne maanelyse nat. Der høstes kun den stedsvarende torden fra landbraatene nede i stranden. Paa land var der ro og hvile. Men ikke langt fra dserene kjæmpet 4 mennesker en tortvilet kamp for livet. Og en av dem, den yngste, bukket under. Man gikk hele dagen igaar og ledte etter hans lik mellom strandstenene.

En av „Aftenbladet“s medarbeidere fikk igaarmorges telefonbud om forliset og reiste til Varhaug for å få nærmere besked om ulykken. Han fortæller:

Under ferden nedover fra Varhaug station fikk én ikke indtryk av, at sjøen var i noget særlig voldsomt opprør. En stor damper, det var vist „Bergensfjord“, gikk stoltelig forbi paa nordgaaende; en ganske liten seller hoppet og danset paa bølgetoppene noget lenger ute. Da jeg kom like ned i stranden, viste det sig, at vældige landbraat uavladelig kastet sig mot strandstenene. Vakkert, imponerende var synet. Men naar én hørte smeldet av braatene og saa de smaa vrakrester, som enten blev kastet hit og dit mellom sjøerne eller allerede laa i dynger mellom strandstenene, blev indtrykket et andet. Og saa visste jeg, at der laa et lik derute, ganske nær os kanskje.

De forliste sjøfolk bodde hos nærmeste opsitter paa Sør-Varhaug. Her traf jeg de gjenlevende og fikk snakke med alle 8. Kapteinen John Vea, fortalte, at han hadde overtatt førerposten av „Isfuglen“ i Hauge-sund. Fartsiet, som var paa 31 tons, tilhørte skibsreder Nernes, Bergen. En marmorlast var inntatt ved Fauske for Den Ankerske Marmorforretning, og den skulde frøres til Kjøbenhavn.

Lørdag middag stak skuten til sjøs fra Kopervik. Det var vistnok en seldre skute, men været var forholdsvis rimelig, om end sjøen gikk høi. Da man var naadd op under Obrestad fyr, observertes at „Isfuglen“ var blitt løk. Man begyndte naturligvis at pumpe, men pumpeverket slog klik; saa tok man til å øse vandet op i bøtter, men vandet steg uavladelig. En tid haabet man at holde skuten flytende, til man kunde komme ind til Egersund. Det virte sig imidlertid, at fartsiet stadig laa dypere og dypere i sjøen.

Man visste da ingen anden raad end å styre bent paa land. Varhaugstranden valgtes, fordi man her saa lys i stuer, det laa ganske nær sjøen. Det var en dødsellads like ind i braat og brønding. Man pakket i søkke det allerviktigste av tøl og dokumenter, holdt baaten klar i dæviderne og lot det saa staa til. Eiendommelige, ubeakrivelige følelser maa ha vært sig hos de 4 mænd paa

de sidste kabellængders seilåds. Lar men av braatene tok til, mer og mer haabløst saa det ut. Saa kom et vældig støt; skuten sank med engang som et dyr, der har faat svimeslaget. Seilene blev laaret op. I næste øieblik løftedes fartsiet av en vældig sjø og førtes et stykke nærmere strandbredden; nu la det sig hjelpelest paa siden med breidsiden mot vind og sjø, og mange minutter til holdt den ikke sammen. Man fikk hurtig baaten over i læ side og satte den paa vandet. 3 av besætningen hoppet ned i den. Kapteinen stod igjen paa dækket og søkte å hindre baaten fra å bli knust mot skibssiden. Det hele stod paa i bare faa øieblikke. Pludselig veltet et uhyre braat tvers over skibet og fylgte baaten ganske; de 3 mand kom i sjøen; de 2 voksne, svensken Olaus Osborne Olausen og P. Hansen fra Røken, tok straks til å svømme mot land; det var neppe over 30 favne, men hvorledes de greiet det gjennem de svære braat og hvorledes de undgikk å bli slaat fordærvet mot strandstenene, kunde de selv ikke gjøre rede for. Den yngste, Alf Kornelius Evensen fra Bergen, 16 aar gammel, saa de ikke mer til, efterat baaten var blitt fylgt og sunket.

Kapteinen fortalte, at han en stund fulgte riggen ut efter; han blev indviklet i tangverket, men fikk rive sig løs idet han ønsket ut av vandstøvlene. Et øieblik kjendte han guttens tak i sine ben, det var sidste livstegn man hadde fra Alf. Ogsaa kapteinen var svømmedygtig; han klynget sig i nogen tid til hyffetaket og holdt dette som et skjold op mot braatene og vrakstumpene som allerede fløt omkring og truet med å skamslaa ham. Senere fikk han tak i en bjelke, der ydet nogen støtte. Han hadde faat adskillige støt og var saa medtat, da han kom paa land, at han la sig ned paa marken, da han endelig fikk fast grund under fetskerne. Efter en kort hvile blev han dog istand til å følge de to andre op til nærmeste gaard, hvor de blev vel mottagne og forpleiet paa det bedste.

Selvfølgelig illet Varhaug-folket øieblikkelig til stranden for om mulig å hjelpe eller finde den savnede, men han var og blev borte. Det blir et tungt budskap for guttens forældre; hans far er ansatt paa jernbaneverkstedet i Bergen. Alf gjorde sin første tur til sjøs, og det blev hans sidste.

Skibet var selvfølgelig assureret, likesaa lasten, men noget nærmere herom visste ikke kapteinen. Lasten bestod dels av marmorblokke, dels av marmorplater, indpakket i kasser. Om noget av den kan reddes er høist tvilsomt, selv om den ligger paa grundt vand. Ved Varhaug-stranden er der sjelden smult vand.

Liket fundet.

Idag meldes fra Varhaug, at liket av den ved „Isfuglen“s forlis omkomne gut fra Bergen er fundet.